

W A S E I M K E R S B O N D

HET WAASSE BIEKE

Driemaandelijke imkersinfo

31ste jaargang nr 147 mrt.apr.mei. 2011

België—Belgique
P802138
P.B.
9100 St.Niklaas
BC 30932

*Viering 25 jaar Bijenhal op Hof ter
Saksen en Oost-Vlaamse Imkersdag
op zaterdag 14 mei 2011*

**VOOR en DOOR
MILIEUBEWUSTE BIJENHOUDERS
IN HET LAND VAN WAAS**

Website WIB <http://www.waseimkersbond.be>

E-mailadres voor HWB(secretariaat) : secretariaat.wib@hotmail.com

Deze imkerinfo "Het Waasse Bieke" (HWB) is het contact- en informatieblad van de Wase Imkersbond (WIB) Deze imkerinfo verschijnt vier maal per jaar telkens op 70 exemplaren.

OVERNAME Publ. HWB:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling aan de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

UITGEZONDERD:De tekeningen met tekst "t korfje". Hiervoor is de toelating van de tekenaar vereist.(adres Redactie)

Redactieadres HWB

Paul Van Steirteghem, Bookmolenstraat 19, 9111 Belsele
E-mail: admin@waseimkersbond.be tel.03.772 37 16

vu HWB:

Jos. S. Beyers Westakkerlaan 26, B-9120 Beveren
E-mail: domus.apis@skynet.be tel. 03 775 57 34

Secretariaat WIB :

Gilles Coolen , Lindenstraat 30,B-2070 Zwijndrecht
E-mail: secretariaat.wib@hotmail.com tel 03 252.58.54

Rekeningnummer WIB : BE41 0680 3531 6010 BIC GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet

Informatiecentrum Bijenteelt Kon. V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I.B., Krijgsbaan 281-S35 B-9000Gent. Voor alle informatie Bijenteelt en aanverwante onderwerpen

 09/264 49 25

Werken mee aan dit HWB:

Jos Beyers, Fons Wuytack, Paul Van Steirteghem,
Chris De Jongh, Willy Devriese, Coolen Gilles, Smet Geert

De Voorzitter zegt:

Geachte Leden en Sympatisanten van de Wase Imkersbond,
Met een zeer geslaagde activiteit nog vers in het geheugen kan ik hier heel rustig mijn woordje 'placeren'. Het Symposium vorige zaterdag in de Boerenpoort te Melsele was een succes en op zeer hoog niveau. Een Congres waard. Aan de initiatief nemers niet anders dan wel verdiende lof. Dat de WIB er via een toegewijd bestuurslid met een dikke vinger tussen zat mag wel geweten zijn. Onze dank ook aan de helpende handen die alles op die dag en de dag voordien alles in goede banen hield. Van het opvullen van de documentatie mappen, die elke bezoeker ontving, tot het opzetten van onze keurige WIB-stand en de bezetting ervan. De inzet en de slapeloze nachten werden beloond. Genoeg wierook in de richting van de organisatoren. Nu ook een woordje van oprechte dank aan de sprekers, die opklare en duidelijk taal de problematiek rond de bijen schetsten. In het begin een vleugje pessimistisch maar naar het einde toe scheen er toch nog even hoop op betere tijden voor onze bijen. Nochtans was er een minus-puntje bij deze manifestatie. Niet bij inrichter, niet bij sprekers. Maar wel heb ik tevergeefs uitgekeken naar een sterke opkomst van WIBleden. Er waren er, ja, maar altijd de zelfde vertrouwelijke gezichten. Waar is de grote meerderheid WIBers gebleven op dit, toch zo belangrijke, Symposium? Gelukkig was er wel een stevige vertegenwoordiging van de cursisten. Ondertussen kijken we uit naar de start van ons druk bezig zijn met de bijen. De lente komt langzaam maar zeker en de deugddoende zon zal onze bijtjes er toe aanzetten om hun taak van bestuiving te hervatten en ijverig foerageren tot meerdere heil en glorie van onze honingpotten. Ik wens jullie allen een goede start toe met de bijen, neem de voorzorgen tegen de varroa en ander plagen. En laat jullie eens zien op de komende activiteiten van jullie vereniging, de WIB. Activiteiten niet ingericht om het bestuur bezig te houden maar om elkaar te kunnen ontmoeten. Met welgemeende groeten van de JOS.

EN TOCH ZAL HET LENTE WORDEN

Tot voor kort zag dat er niet naar uit, maar vast en zeker de lente komt er aan. Het moet wel, ook alle planten en bomen staan klaar om zich te tooien met bladeren en bloemen en de wereld gaat verder, zo was het sinds eeuwen en tijden. Ook onze troeteldiertjes wachten met ongeduld op temperaturen boven de tien graden om buiten te vliegen, dan kunnen ze zich ontlasten en zoeken naar stuifmeel en de eerste nectar gevende bloemen.

Wij zijn allemaal benieuwd wat er van de lange winterrust nog in goede toestand verkeert. Weer horen wij van vele minder goede geruchten van vele dode volken die zomaar verdwenen zijn als sneeuw voor de zon. Het is jaarlijks bang afwachten van wat zal bij mij nog over schieten. Ze kunnen nog altijd niet zeggen wat de echte oorzaak zou zijn van deze verdwijningen. De overlevende volken moeten we dan maar goed verzorgen. Om hun wat moed te geven kunnen wij ze wat voederdeeg toedienen langs het voedergat en ze warm toedekken zodat ze naar boven komen. Wanneer het weder wat meer warmte geeft en het volk zich verder ontwikkeld, kan u oude en vuile raten deels vervangen door enkele waswafels die u aan de buitenkant van het broednest toevoegt zodat ze allemaal na enkele jaren vernieuwt zijn en de jonge bijen ze kunnen opbouwen, vergeet niet 'bouwende bijen zijn gezonde bijen'. U mag ook niet vergeten de bodemschuif te reinigen of beter nog de bodem van de kast te vervangen. Dit zijn werkjes die jaarlijks moeten gebeuren en dragen bij voor hun aller gezondheid. Als alles wat meevalt kunnen we denken aan April of Mei onze eerste honing in 2011 te slingeren, die ons de moed moet geven om verder te doen. U kan dan later aan uw vrienden vertellen hoeveel potjes u gevuld hebt, en doe er maar gerust een schepje bij, ze komen ze toch niet tellen.

WOORDJE VAN DE SECRETARIS

Imkeren in de 21° eeuw, ik kan me nog herinneren hoe dat was in de twintigste eeuw. Ik was toen een jaar of twaalf en de buurman had bijenkasten en wij de zwermen. Ik de jongste van vijf jongens, geen zussen, mijn moeder zaliger zal het wel geweten en gezweten hebben met ons. Op het moment zelf besef je dat niet, maar met ouder worden en zelf ouder te zijn van twee brave schatten van kinderen weten we pas wat we onze ouders hebben aangedaan. Pas op, niet allemaal slecht hoor, er waren thans ook goede momenten bij. Zoals het spreekwoord zegt, “elk huisje draagt zijn kruisje”. We dwalen af, over de bijen gesproken, de zwermen hingen bij ons in de boomgaard. Wij thuis wisten wel heel snel, het gezoem rondom je oren of af en toe een steek. Uiteindelijk na regelmatig bezoek te hebben gehad van bijen in de tuin, met hun hele hebben en houden. En ook regelmatig gezien hoe een zwerm werd geschept. Dus op een gegeven ogenblik gingen we dat zelf doen, jeugdige zonde of verwaandheid. Geen kapruin, geen korf, wel een aardappelbaal en een kartonnen doos. Daarmee hebben we onze eerste zwerm geschept. Het ging, de ene helft in de doos, de andere helft in mijn rubberen laarzen, maar gelukkig de goede helft in de doos. Daar hebben we genoeg steken aan overgehouden om door het “bijenhouden” aangestoken te worden. Waar ik van spreek, is zoals ik daarvoor al zei toen ik de leeftijd had van 12 jaar dat is ruim 25 jaar geleden een kwart eeuw. Toen zaken als varoa en andere hedendaags ziektebeelden nog niet bestonden. Nu ja, stilaan zijn wij met 1 zwerm bijen uitgebreid jaar na jaar tot we de limiet van onze bijenhal hadden bereikt, met dank aan ons vader die ondanks alles toch enthousiast de bijenhal en bijenkasten zelf in elkaar stak. Terwijl hijzelf weinig of niet aan de bijen werkten, dat durfde hij niet. Een handje toesteken wanneer we er aan werkten, en als hij daar tijd voor had, dat wel. In onze glorie jaren hebben we het geschopt tot 14 volkeren. Weet wel, na jaren te werken aan de bijen hebben we nooit het probleem gehad volkeren kwijt te spelen, of het moest zijn dat we de koningin net voor de winter ongewild van haar troon hebben gestoten. Wij lieten de bijen hun eigen patroon volgen, koninginnenroosters gebruikten we niet. Aan broedbeperking hielden we ons ook niet. Arbeidsintensief was het wel, wilden we iets hebben, dan moest je er iets voor doen. Kempisch formaat, torens in de bijenhal, een echte Manhattan Skyline op de Vesten te Beveren. Kempische bakken, twee broedbakken en een honingzolder. Een kathedraal had er niet aan. **Vervolg zie aub. op blz. 18**

ACTUEEL

Lentevergadering 10 februari

De voorzitter wenst iedereen een gelukkig Nieuwjaar. Het wordt een druk jaar. Volgende week begint de initiatie cursus. De bestuursleden worden voorgesteld. De penningmeester geeft het kasverslag. We zijn nog financieel gezond, maar moeten toch geen zottigheden doen.

De kalender is verschenen in het Waasse Bieke. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor het symposium van 19 maart en voor de Oost-Vlaamse imkersdag 14 mei.

De tweede zondag van maart is plantenruildag in Poeke. Iedereen wordt daar verwacht.

Van de gezondheidsdienst is er geen nieuws.

Het programma van het symposium wordt rondgedeeld. In het kader van dit jaar is er een reizende tentoonstelling, van 15 tot 27 februari in de stadsbibliotheek van St Niklaas.

15 mei is er lentemarkt in St Niklaas.

Hortus ter Saksen wordt kort voorgesteld. Op 23 februari is daar een infovergadering. Onze contacten daarmee zijn geheel vrijblijvend.

Er wordt gevraagd naar 2 kascommissarissen om de rekeningen te controleren. Dit moet jaar ook gebeuren vóór de lentevergadering. Twee jaar (of langer) geleden werden bijen ingestuurd voor virusonderzoek. Een aantal imkers kreeg persoonlijk een brief met de resultaten, een algemene publicatie is er blijkbaar nog niet beschikbaar.

20 en 21 mei is dag van de boerderij. De imkers worden hierop uitgenodigd (5-jaarlijkse activiteit).

Willy spreekt over de linde, oorsprong, beschrijving en verhalen. Linde is familie van het kaasjeskruid, zoals ook katoen, cacao en kolanoten

ACTUEEL

Praatcafé 10 maart

Bijensterfte : van de 8 volkeren schiet er nog 1 over bij Gilles, bij Jos is er niets meer over, nog 1 over van de 4, geen eten meer over, waarschijnlijk leeggeroofd. Bij Fons zijn er 3 dood van de 16. Het kleinste volk dat hij al heeft opgeruimd was ook volledig leeggeroofd. Van de 4 nog 1 over. Van de 9 zijn er 3 weg, een vierde is twijfelachtig. 2 van de 4. Marc heeft nog niet gekeken, Paul en Christina ook niet. Bij George en Geert zijn er al sterke vliegers.

Iedereen wordt uitgenodigd op het symposium, 19 maart. Er wordt met de vinger naar pesticiden, en daar zal ook over gesproken worden.

30 april bloesemwandeling in Eksaarde, bij Verhofstede.

Sommige imkers hebben last van spechten. Er kippengaas voorzetten is niet altijd een goed idee, de bijen hebben er last van.

Voor de “verdwijnziekte” verwachten we dat de oplossing uit Duitsland of de VS zal moeten komen, hier België kan er niet genoeg onderzoek naar gedaan worden.

Reizen met bijen veroorzaakt ook stress.

Weten we iets over Oxfam honing? Daar wordt reclame voor gemaakt in gemeenten enz, en dat terwijl ze voor de plaatselijke imkers niets doen.

De aardbeifeesten zijn dit jaar in juni. We krijgen daar een kleine ruimte om te staan.

15 JAAR HORTUS TER SAKSEN

Op zaterdag 26 februari was de Wase Imkersbond uitgenodigd op de viering van 15 JAAR HORTUS TER SAKSEN en vertegenwoordigd door uw voorzitter. Een wandeling door het park Hof ter Saksen woonden we de feestelijke overhandiging van enkele bijzonder bomen, die reeds keurig gepland waren, aan de Gemeente Beveren. Het zal wel een hele karwei geweest zijn deze mooie reeds tamelijke grote bomen ter plekke en op de juiste manier gepland te hebben. Voor de belangstellenden het ging hierover een Tilai cordata (bewijs dat Hortus ter Saksen zeer bijenvriendelijk ingesteld zijn want het is met zijn nederlandse benaming een LINDE en dus zeer goed voor onze bijen), Malus trilobata, Qeucusxhispanica "Fulhamensis", Alnus incana "Aurea", Sorbus ranaiensis, Qeucus rysophyllia "Maya" en een Taxodium distichum var.imbricarium Op de keurig verzorgde receptie achteraf konden we genieten van een lekker hapje, een koel fruitsapje (geperst uit de fruitoogst van de hoogstamboom fruittuin op het Hof ter Saksen). Zeer belangrijk waren de contacten die we opnieuw konden leggen en verstevigen met zowel de inrichters Hortus ter Saksen, die we hiermee nog eens hartelijk willen gelukwensen met hun 15 jarig bestaan, als met de verantwoordelijken van dit prachtige arboretum, als met de gemeentelijke overheden. We namen de gelgenheid te baat om als dee mensen uit te nodigen naar de komende activiteiten rond de viering van 25 jaar Bijen op Hof ter Saksen.

CHECKLIST ZWERM SCHEPPEN

Het zwarmscheppen is voor mij een van de leukste en spannendste bezigheden van de imkerij. Als de brandweer of de politie je belt om een zwerm te scheppen, moet je voorbereid zijn. Je moet je 100% zeker zijn dat het zeker over bijen gaat. Je materiaal moet grijpensklaar staan of gewoon in je auto liggen zodat je onmiddellijk kan uitrukken. Alvorens te vertrekken is het belangrijk even contact op te nemen met de melder van de zwerm. Het is dus van belang dat je over de juiste gegevens beschikt.

De eerste informatie die je de brandweer of de politie bij de oproep vraagt is de naam, telefoonnummer en het adres van de melder. Vervolgens bel je eerst naar de melder zelf en stel je hem de volgende vragen:

Zijn het zeker honingbijen? Vraag om een beschrijving.

Wanneer is de zwerm toegekomen?

Waar zitten de bijen precies – hoe hoog, waarop?

Vormen ze een probleem – kinderen, verkeer ...?

Hoe groot is de tros? Voetbal, basketbal, strandbal zijn maten die iedereen kent.

Is de melder in de buurt – zo niet wanneer – kan hij indien nodig materiaal zoals een ladder ter beschikking stellen?

Laat je steeds goed uitleggen waar je moet zijn en hoe de zwerm bereikbaar is.

Als je vaker een zwerm hebt geschept zullen er vast nog andere vragen opkomen, dus hou altijd pen en papier bij de hand.

Dingen die je de melder zeker moet zeggen:

Blijf vooral rustig en op een veilige afstand.

Besproei de zwerm zeker niet met water of een bestrijdingsmiddel.

Zorg er voor dat er iemand is als je toekomt. Vertel de melder hoe je wagen eruit ziet. Zeker als de zwerm ergens ten velde hangt.

Zeg hem dat na het scheppen van de zwerm dat er altijd enkele bijen tijdelijk in de buurt zullen blijven. Zorg er natuurlijk voor dat de grote meerderheid mee in de korf zit.

**Oost-Vlaamse Imkerdag en Bijenhal Hof ter Saksen
viert 25 jarig bestaan**

Zaterdag 14 mei 2011, 12 tot 18 uur

De bijenhal op Hof ter Saksen werd in 1986 gebouwd met als doel de bijen dichter bij het grote publiek te brengen. Samen met het natuureducatief centrum Hof ter Saksen van de gemeentelijke groendienst wordt nu, 25 jaar later, het educatieve aspect heel spectaculair terug in de aandacht gebracht. Om dit te vieren worden het nieuwe educatieve project, een gigantische bijenkorf en de vernieuwde bijenhal plechtig ingehuldigd. Het geheel wordt omkaderd met een Oost-Vlaamse Imkerdag met als hoogtepunt een voordracht over “Wondverzorging met honing” en met diverse infostanden. Als kers op de kaart worden de tentoonstellingen “Bijenhallen en –standen in de wereld” en “Bijen anders bekeken” geopend. De wandelaars onder de bezoekers worden verwend met een begeleide wandeling in het park op zoek naar de meest bijzondere bijenplanten uit de plantencollectie.

Organisatie: Wase Imkersbond, Koninklijke Oost-Vlaamse Imkerbond en groendienst Beveren

Plaats: kasteel en park Hof ter Saksen Beveren

Info: www.waseimkersbond.be of willy.devriese1@telenet.be

Programma:

12.30 tot 18 uur: infostanden

13 uur: inhuldiging De Korf en vernieuwd educatief project

13.30 uur: voordracht “Wondverzorging met honing” door Marcel Van Damme. Aansluitend huldiging verdienstelijke imkers van de Wase Imkersbond en Oost-Vlaanderen

16 uur: opening tentoonstellingen “Bijenhallen en -standen in de wereld” en “Bijen anders bekeken”

Gratis deelname

**Inschrijven noodzakelijk !!! via willy.devriese1@telenet.be
uiterlijk 7 mei 2011**

DE PRIMORSKY BIJ DEEL 1

Deze Russische variant is gekend om zijn eigen poetsgedrag en vormt zo een bijkomende troef in de beheersing van de varroa-besmetting. Broed dat aangetast is door de varroamijt wordt verwijderd uit de kast. Hierdoor wordt de ontwikkeling van de varroamijt in de kiem gesmoord en kan een bijenvolk (over)leven met de natuurlijke mijtenaantasting. Er is geen bijkomende behandeling van allerlei chemische producten meer vereist, waardoor het bijenvolk door toedoen van deze middelen niet meer verzwakt. Deze Russische variant leerde in zijn thuisregio dus leven met de varroamijt. Nu onze bijen nog. Wie droomt er als imker niet van om terug te keren naar de toestand voor 1985 waar we niet moesten rekening houden met de varroa-mijt en de bijen gewoon gerust konden laten zonder veelvuldige behandelingen doorheen het jaar.

Moeten we binnenkort allemaal overstappen op een koningin van onze soort die gekruist is met een van deze Russische types ? Wellicht niet, maar ik heb even met twee kasten de stap gezet. We gaan proberen deze volkeren te doen **overleven zonder varroa-behandeling**. De koningin is een moderne Buckfastkruising van Dirk De Groeve via kunstmatige inseminatie (KI). Deze kruising is bekend omwille van zijn weerstand tegen allerlei ziektebeelden en niet alleen de varroa-mijt. Het is het eerste jaar dat we dergelijke types in onze imkerij opnemen en we moeten dit jaar hun verdere evolutie opvolgen. In volgende nummers van Wase Bieke komen we onvermijdelijk terug op de verdere evolutie deze type bijen.

We laten u nu wel al meelesen met welke acties we voor deze bijen de komende maanden in petto hebben. Wie denkt dat de kous af is door enkel een volk te ontwikkelen op basis van een koninginnesoort is als goede imker niet bij de les.

Als ze uit de wintermaanden komen ergens eind maart, begin april zullen we ze een scheutje suikerwater (10 à 20 ml) geven aangevuld met een **cocktail van goedaardige bacteriën en gistsoorten**. Deze cocktail vinden we in het flesje Beetricious te verkrijgen in de handel. Schijnt vrij effectief tegen nosema te zijn al heb ik tot op de dag van schrijven nog geen resultaten van het microscopisch onderzoek dat ik eind februari van de behandelde bijen liet uitvoeren.

DE PRIMORSKY BIJ DEEL 1 VERVOLG BLZ.11

In mei / juni opteren voor een **sterke vernieuwing van de raten**. Afhankelijk van het volk zou een jaarlijkse ratenvernieuwing van 50% het minimum moeten zijn. Nieuwe raten geven oude ziekteverwekkers minder kans tot ontwikkelen. Ook de varroa-mijten zouden minder geuren van hun voorgangers kunnen opsnuiven waardoor ze de bal (lees correcte broedomgeving) al eens misslaan.

Daarnaast zullen we de komende maanden heel veel aandacht besteden aan de leefomgeving. De bijen moeten in de late zomer en najaar **voldoende stuifmeel dragers** hebben om zich te ontwikkelen. Een van de eerste acties is het bestellen van nieuwe planten (via uw eigen Wase Imkersbond) aan een voordeeltarief.

Tot slot zal ik ook aandacht besteden aan de **honingproductie van deze volkeren**. Primorsky-bijen hadden vroeger (2002-2004) als grootste nadeel dat ze in de hoogzomer uiteindelijk zoveel aangetaste larven naar buiten brachten dat ze hun eigen volk bijna ten val brachten. Uiteindelijk brachten de meeste volkeren er uiteindelijk het toch levend van af, maar de honingproductie in de zomermaanden leed hier wel sterk onder. Ondertussen zou dit euvel bij nieuwe kruisingen moeten verholpen zijn. We zijn eens benieuwd

Het onderzoek van de laatste 10-tallen jaren was bijna uitsluitend gericht op de bestrijding van de varroamijt. Ik wil u met dit nieuwe artikel niet nogmaals overstelpen met een nieuwe methode voor de varroabehandeling, maar ik wil wel proberen aantonen dat onze chemische varroabehandelingen vandaag misschien de volkeren wel teveel verzwakken. In de komende Wase Biekes zult u onze ervaringen met een kruising van de Primorsky-soort kunnen volgen. Ik kijk er alvast naar uit om eens zonder behandeling te imkeren.

Geert Smet.

SUIKERBESTELLING

De KOIV vzw gaat de gezamenlijke aankoop van kristalsuiker en opgeloste suiker voor de wintervoeding van onze bijen organiseren en dit aan zeer gunstige voorwaarden.

Kristalsuiker aan €0,72/kg (**€ 18 per zak van 25kg**). **DAGPRIJS!!!!!!**

De suiker is van het type K2 en zal voorzien zijn van een label met vermelding van lotnr en gewicht.

Apisuc (73% droge stof) aan **€ 13,25 per bidon van 14kg**.

Trimo-bee aan **€ 13,25 per bidon van 14kg**

Sint-Ambrosius siroop (75% droge stof) aan **€ 12,50 per bidon van 14 kg**.

Per leveringsadres voorzien we een minimumafname van 1000kg.

Voor een levering van minder dan 1000kg (suiker+apisuc+ambrosiussiroop) wordt een meerprijs van 30 euro aangerekend per leveringsadres.

Bestellen vóór 15 april 2011. De levering is voorzien in mei/juni.

De bestelbon ingevuld terugsturen of **te mailen** naar het secretariaat van de KOIV p.a. **Maurice De Waele, Krekelberg 16, 9860 Balegem.**

Gelieve het verschuldigde bedrag te storten tegen uiterlijk 15 april 2011 op het rekeningnummer van de KOIV: **733-0263168-37**

Met vriendelijke groeten,

Maurice De Waele, secretaris KOIV.

mauricedewaele@yahoo.com

	Aantal zakken/bidons	Prijs per zak/bidon in €
Kristalsuiker 25kg		16,50
Apisuc 14 kg		13,25
Trimo-bee 14kg		13,250
St-Ambr.siroop 14kg		12,50

DAGUITSTAP WIB EN BOND HAMME-DENDERMONDE

Op **zondag 19juni** plannen wij een educatieve daguitstap naar het prachtige Stedelijke Natuurreservaat Bourgoyen – Ossemeersen en de Tuin van Kina. Het eerste ligt op het grondgebied Mariarke bij Gent en de andere amper 10 minuutjes daarvandaan in Gent zelf.

Het Natuurreservaat Bourgoyen – Ossemeersen is ongewoon rijk aan vele soorten water- en andere vogels maar telt ook ongemeen veel soorten zeldzame planten. Een waar paradijs voor zeer veel insecten en zeker voor de honingbij. Een ervaren gids gaat ons dat in een wandeling van 2:30 uur langs zeer goed begaanbare paden allemaal tonen. Daarna kunnen wij aan het Natuur- en Milieucentrum picknicken. Meer informatie over dit schitterend natuurreservaat vind je op deze site van Natuurpunt:

<http://www.natuurpuntgent.be/bourgoyen.php>

Na deze wandeling gaan wij naar De Tuin van Kina. Een 'Tuin' met vele hoekjes en kantjes vol kruiden en bijvriendelijke planten. Naast de tuin is er ook een museum met een permanente binnen- en buiten tentoonstelling over bijen en zijn er allerlei tijdelijke- en thematentoonstellingen te zien. Eén ervan gaat over de spin in al haar facetten.

PRACTISCH: Wij komen samen om 9:00 uur op de parking van Syntra in Sint-Niklaas, adres: Hogekouter 1 (langs de baan van Sint-Niklaas West naar Hamme) Wij vertrekken daar om 9:10 uur stipt. Carpooling is natuurlijk aangewezen. Om 10:00 start de wandeling.

DAGUITSTAP WIB EN BOND HAMME-DENDERMONDE

Je zorgt voor je eigen picknick. Wij zorgen voor een drankje en wie weet voor een lekkere verrassing. Koffie of thee breng je best zelf mee. Rond 13:45 uur vertrekken wij naar De Tuin van Kina.

Voor de gids en de inkom van Kina vragen wij een bijdrage van 5,00 € per lid en partner (WIB en Werkzame Bie Dendermonde) en 8,00 € voor niet leden.

Inschrijven is verplicht en dat tegen 20 mei 2011 op rekeningnummer 068-0353160-10.

Heb je vragen dan kan je die best stellen aan Willy via zijn e-mail willy.devriese1@telenet.be

Tot dan WiDe

OPROEP

Wij zoeken een aantal imkers die starters aan bijen kunnen helpen.

Wie kan en wil er in de loop van dit seizoen drie- of zesramers opzetten voor een aantal initiatie cursisten? Volwaardige volken en zwermen zijn natuurlijk ook welkom.

Willy zal alles coördineren. Bezorg hem alle gegevens zoals periode, raammaat, condities en voorwaarden. Het opzetten van de volkjes en alle andere praktische regelingen neemt hij voor zijn rekening.

Je kan hem best contacteren via zijn e-mailadres: willy.devriese1@telenet.be of telefonische op het nr. 03/755.15.65.

Onze dank bij voorbaat.

WiDe

BIJ(EN)GELOOF

Van in de Oudheid heeft de mens aan dieren en planten bepaalde kenmerken toegeschreven. Vooral de fauna en flora waarmee hij in zijn directe omgeving werd geconfronteerd hebben in de folklore en het volksgeloof een vaste plaats verworven. De Grieken meenden dat de eikenbomen de eerste moeders waren en dat in die bomen de vaders woonden, namelijk de goden evenals de bijen die ze zagen als 'de onsterfelijke zielen'. In Grieks-Romeinse mythes speelde de eik en zijn bewoners: bijen, cicaden en zwarte spechten een zeer belangrijke rol. Volgens de Romeinse dichter Ovidius (43 v.o.j.-18 n.o.j.) kwamen in de Gouden Eeuw de bijen in de steeneik hun honing maken. Hydromel - in water gefermenteerde honing - was een drank der onsterfelijken. Boom en bijen als symbolen van onsterfelijkheid. De speciale kracht die de eik werd toegedicht kende trouwens tot in onze streken zijn toepassing. In de vorige eeuw geloofde men nog dat een stuk schors van een door de bliksem getroffen eik in de tuin opgehangen aan de hekkenstaak, verhinderde dat een bijenzwerm de omheining overvloog. In andere culturen dichte men de bijen een minder goddelijke herkomst toe, men geloofde dan weer dat bijen zich ontwikkelden uit de kadavers van paarden en runderen. Men begreep namelijk niet hoe bijen geen geslachtsgemeenschap nodig hadden om zich voort te planten.

In de devote 15de-16de eeuw werd de bij, evenals het lieveheersbeestje, gelinkt aan Onze-Lieve-Vrouw. Men geloofde zelfs dat Sint-Jozef een bijenkorf had getimmerd voor Maria. Het doden van een bij kon bijgevolg niet ongestraft blijven volgens het volksgeloof. Volgens een oude gekerstende volkssage mochten de bijen de (rode) klavers niet bezoeken, ze waren door God gestraft omdat ze ooit op een zondag honing hadden gehaald uit die planten. Een andere versie vertelt dan weer dat God de bijen heeft laten kiezen tussen ofwel op zondag niet werken of de klavers niet bezoeken... de bijen hebben voor het laatste gekozen. De legende steunt duidelijk op het natuurwetenschappelijke feit dat de kortsnuitige honingbijen gewoon niet bij de nectar kunnen van de rode klaver.

BIJ(EN)GELOOF

Bij het sterven van Jezus viel er een totale stilte, alleen de planten praatten nog met mekaar ... vertelt een middeleeuwse legende. Het was de taxusboom die dan mededeelde: 'ook ik zal de graven beschermen en gif wil ik leggen in mijn bomen en twijgen, opdat noch de gonzende bijen, noch de zingende vogels de rust van het graf komen verstoren'. Tot op heden zijn er nog imkers die de bijen iets goddelijks toeschrijven. Op Google vermeldt men zelfs een Servische imker die meent dat bijen ook een (christelijk) gevoel hebben en hij heeft hen bijenkasten bezorgd die replica's zijn van orthodoxe kerken en kloosters. In onze streken bestond het gebruik om een gewijd palmtakje aan de bijenkorf te bevestigen om een goede opbrengst te bekomen.

Wie geneigd is om in te gaan op raadgevingen vanuit het bijgeloof en de volksdevotie, willen we van dienst zijn met enkele tips:

- Verplaats nooit een bijenkorf op Goede Vrijdag want dat betekent de dood voor de bijen.
- Als imker mag je wel bijen ruilen maar verkopen is uit den boze.
- Om het uitzwermen van de bijen te voorkomen legt de imker best wat Sint-Janskruid, melisse of wilde tijm bij zijn korven. In de Pseudo-Apuleius (een 10de eeuwse boek dat refereert naar de auteurs van het 5de eeuwse medisch kruidenboek Herbarum Virtitibus) kan men lezen (in vertaling): *"hou een kruid aan Venus gewijd (de iris) opgehangen in een bijenkorf, en ze (de bijen) zullen zich nooit verwijderen"*.
- Als een imker sterft dan moet de nieuwe imker de korven overnemen met een bepaald ritueel: 3 maal op de kasten of korven tikken en zeggen 'bijtjes word wakker, uw meester slaapt', als men dat niet doet is de kans groot dat het bijenvolk sterft.
- Het wordt de imker aanbevolen om het bijenvolk in te lichten over het wel en wee in zijn gezin. Als de bijen wordt medegedeeld dat een zoon of dochter getrouwd is en de bijen beginnen dan zachtjes te zoemen dan kan men er zeker van zijn dat het een gelukkig huwelijk wordt.

Vervolg blz.20

BIJ(EN)GELOOF

- Een zwerm bijen op of rond je huis voorspelt weinig goeds, maar als de zwerm in de woning binnendringt dan kondigt dat een belangrijk bezoek aan.

Tot slot. Hoe lief de bijtjes ook zijn, ze kunnen je lelijk prikken. Gestoken worden door een bij kon men voorkomen, dacht men vroeger, door een bepaalde plant in de hand vast te houden (bijvoorbeeld een melisse). Was men toch gestoken dan mocht men zeker niet lachen want dan was de kans groot dat de angel bleef steken. De pijn kon men best bestrijden door het aanbrengen van een zalf van in azijn gekookte varkensmest ...dingen die men 'in huis' had.

S. Nuffelaer Bronnen:

Marcel DE CLEENE-Marie Claire LEJEUNE, *Compendium van rituele planten in Europa*, Uitg. Stichting Mens en Cultuur, Gent, 1999.

Bart LAUVRIJS, *Een wereld vol bijgeloof*, Standaard Uitgeverij, 2007.

DE COCK A., *Spreekwoorden, zegswijzen en uitdrukkingen op volksgeloof*

Vervolg van 'Her Woordje van de Secretaris blz.5

Geen roosters tussen in tenzij hier een daar om de honing af te schermem.

Veertien torens, veertien keer twee tot drie bakken die elf tot twaalf raampjes bevat. Kun je denken hoe plezierig dat was. O ja voor ik het vergeet onze koninginnen, die venijnige tangen, want vriendelijk waren die niet. Ze allemaal liepen ongemerkt doorheen de kast. Leuk werken was dat toen. Je leerde wel voorzichtig werken aan de bijen. Je moest onze hoogheid maar een keer geplet hebben, met de weken erna het plezier van breken van de doppen. Elke kader afkloppen en nazien dat we er geen vergeten hadden. Een gezoem van jewelste, alles behalve vriendelijk, het aroma van agressieve bijen passeerde meermaals voorbij je neus. Ja dat waren tijden. Toen wisten we nog niet wat we deden, en toch bleven onze bijen leven. En nu? Met alle kennis die er te vinden en toe te passen is? Gemanipuleerde bijen, gemanipuleerd eten, chemicaliën doorheen de kast jagen, broedbeperking, splitsen van kasten, reizen met bijen, en nog veel meer. Blijven onze bijen leven? Met veel moeite haalt de helft de winterperiode door. Nogmaals, waar loopt het hier fout?

DAGBOEK CVIIL

In een vorige vergadering sprak er iemand over de geschiedenis van de Wase imkersbond. Enkele jaren terug schreef ik voor de Klokke van Beveren een uitgebreide uiteenzetting over onze geschiedenis. In het kort wil ik hem nog eens herhalen.

Eigenlijk moeten wij naar de 19^e eeuw. Op het einde van 1890 sprak men in het Land van Waas over de eerste Bienënhoudersbond in Sint Niklaas. U moet maar eens een oud Waasse Bieke openslaan waarin het menu verscheen van de jaarlijkse viering van Sint Ambrosius. Maar het zou tot 1913 duren tot er een officiële erkenning kwam van de Bieënhoudersbond te Sint Niklaas. Waarvan de huidige WIBers de rechtmatige opvolgers zijn. Want de bond die zich door twee wereldoorlogen worstelde kwam die periode goed door. Zowel in 1918 als in 1945 werden de Vlaamse imkers vergoed voor de geleden oorlogschaden door bijenvolken te ontvangen uit het bezette Duitsland. Maar einde van de zestiger jaren was de imkerij in ons soete Waaslandje op stervens na dood. Sint Niklaas nog een vijftal leden, Sinaai idem, Sint Gilles al niet veel beter, Zwijndrecht, Burcht, Kruikeke, Bazal al even ziek.. Temse, Steendorp ook al. Er moet wel gezegd worden dat over al die gemeenten heen er een vijftal nog actieve met een groot vraagteken achter actieven, bonden in leven waren. Begin van de zeventiger jaren was er verlichte geest, Rene Van Eynde, die deze langzaam doodbloeiende bonden verenigden in één grote bond, de Wase Imkersbond. Alleen Sinaai wilde niet meedoen. De meesten van de overblijvende voorzitters kwamen dan in het bestuur van de WIB. Zij namen de statuten over van de Sint Niklaasche biemannen. Vandaar dat wij de erfgenamen zijn van de Sint Niklase Bond. Maar dat bestuur was oud in ouderdom. De enige drijfkracht was dan ook, hij die alle bonden bijeen had gebracht En die, het moet gezegd worden, de WIB leidden met ijzere vuist. Zijn wil was wet en dulde geen inspraak. Er waren , stelde men nadien vast, wel enige duistere kantjes aan. Maar over die klein menselijkheid wil ik het hier niet hebben. Hij zocht zeer snel naar jong bloed om die oude knarren te vervangen

DAGBOEK CVIIL

En het is in 1976 dat deze Jos uit het buitenland zich definitief kwam vestigen in het Beverse. En De WIB-voorzitter sloeg mij aan de haak en ik verving alvast één oud-gediende. Al snel gevolgd door Fons en zo verjongde langzaam maar zeker het WIB-bestuur. Theo Fischer, Fideel Hofkens, Gui Herrijgers en Frans Bulckaert kwamen er toen ook nog bij. Nadien Christina. Pilaet en Omer Meeus waren er toen al bij. Toen het verjongde bestuur wat te veel van zich liet horen en een reeks van nieuwe zaken lanceerden verdwenen Van Eynde en zijn secretaris Danny van de Catseye.

Een jonge ploeg aan het stuur van de WIB, met aan het hoofd voorzitter Omer Meeus, die ons later om spijtige redenen zou verlaten, bracht een massa activiteiten te weeg. Van 100 leden gingen we naar 200 leden. We raakten bekend tot ver over het Oost-Vlaamse heen. We kwamen op radio en TV. Ik herinner me nog zeer duidelijk dat aangenaam dagje op de Reyerslaan, in de studio van radio EEN, toen nog de BRT . Om nadien slechts een kwartiertje mijn eigen stem te mogen horen babbelen over bijtjes. De kranten schreven over ons. En wij ook in de kranten. Het waren gouden tijden voor de imkerij in het Land van Waas en daarbuiten. De WIB met zijn Bijenmarkten op Don Bosco met wel twintig andere verenigingen. Velt, een Boekenstand, een imkersmaterialenverkoopstand van de Firma De Bie en nog een resem natuurbehoudende en -vriendelijke verenigingen enz.. enz...Zelfs een bloemenvereniging uit Hulst. Maar eerlijkheidshalve moeten wij zeggen dat sinds het einde van negentiger jaren, met de massale opkomst van o.a. de varroa het ons die jaren niet zo goed meer ging. Theo Fischer, die de leiding had overgenomen, hield de WIB op het goede, maar wel drukken, pad. Ondertussen was ook Fons enkele jaren voorzitter en in 1999 nam ik het stuur over van Fons. En hij werd ondervoorzitter. Zeg maar “mister vice-president” En dat brengt mij , samen met Fons, die mijn gedachten deelt, op een ander thema. Fons en ik zijn nog wel jong van geest en doen, maar vinden dat nog jongere mensen de kans moeten krijgen om zich te uitten. Het wordt stilaan tijd dat de jeugd uit de jaren tachtig maar nu stilaan aan het verhuizen zijn naar oud-ijzer plaats maken voor jonge elementen.

DAGBOEK CVIIL

We worden ook sstilaan moe van de voortdurende bezigzijn rond bijentema's We hebben jonge krachten nodig en die zijn er. Bestuurlui die nog goede en prachtige initiatieven kunnen brengen. Zoals wij dat deden in onze tijd. En die nieuwe generatie imkers en bestuurders zijn al volop bezig. Denk maar aan de de pas gestarte cursus, de tentoonstelling en de Bib van Sint Niklaas, het komende Symposium ; de viering van 25 jaren Bijen op Hof ter Saksen (een bijenhal gesproten uit het idee van de jonge bestuursleden van weleer en hiervoor opgenoemd)en nog andere prachtige zaken. De bijen en onze leden imkers ten goede.

Het voorbije jaar was voor mij een bezinningsjaar. Ik heb veel heel veel nagedacht over het reilen en zeilen in onze WIB. De bond waar Fons en ik al zoveel jaren aan het roer stond. We waren jong en wilden wat. Wij hadden de kracht en de wil om voorgenomen zaken uit te voeren. Gelukkig was er een nieuwe genratie bestuursleden op komst. Weliswaar mensen die niet altijd onze gedachten deelden maar het ons soms lastig maakten, zoals wij het vroeger anderen lastig maakten . Zoals wij vroeger hadden zij de goede gang van onze vereniging op het oog. Wij en ik bijzonder stoorden ons aan de voortdurende tegenkanting van een andere bond uit het Sint Niklase. De tegenwerking van die mensen die steeds een uitgestoken hand weigerden. Wij zijn het beu steeds te moeten vechten voor de goede gang van zaken.

Er zijn ook vele zaken veranderd en niet altijd in de goede zin. Soms hebben wij het er lastig mee. Gezien dat Fons en ik nu op een ouderdom gekomen zijn dat we het wat rustiger aan willen gaan doen. In plaast van vortduren bezig te zijn met planning, organisatie, voorbereiding en uitvoeringen hebben wij besloten onze tijd meer aan bijenwerkzaamheden te wijden. Onze bijen zullen er goed bij zijn. Hopelijk komen mijn biekes de winter goed uit want ze staan, mijn bijen althans, op een mooi rustig plekje natuur op het Hof ter Saksen. In de toekomst kan ik er rustig aan werken en even rusten bij vrienden die ik de voorbije jaren maakten op dit prachtige natuurdomein van de Gemeente Beveren.

DAGBOEK CVIIL

Ik kijk terug op 35 jaar imker zijn ,35 jaren bestuurslid, waarvan o.a. 25 jaren in het bestuur van de KOIV en een groot deel ook in de KVIB en de laatste twaalf jaren als voorzitter van deze mooi bond de WIB. Het is goed en genoeg geweest.

Fons en ik kijken uit naar jeugdige opvolging. Maar blijven aan het roer zitten van onze prachtige Wase Imkersbond. Met als strijdleuze "ZONDER BIJEN GAAT HET NIET"

DOMUS APIS

Het Korfje 147

BESTUUR WIB

Beyers Jos S. , Westakkerlaan 26 9120Beveren-Waas Voorzitter vu HWB.Medewerker maandblad VIB. Afgevaardigde WIB Milieuraad Beveren	mail: domus.apis@skynet.be ☎ 03/ 775 57 34
Wuytack Alfons , Puchelstraat 24, B-9120Vrasene Vice-Voorzitter	mail: fons.wuytack@telenet.be ☎ 03.775 01 29
Coolen Gilles , Lindenstraat 30, B-2070Zwijndrecht Secretaris WIB	mail: secretariaat.wib@hotmail.com ☎ 03 252 58 54
Devriese Willy , Drie Lindekens 48 B-9120Beveren Verantw. Bijenstand Hof ter Saksen. Plaats-ervanger WIB Milieuraad Beveren. Bestuurslid KOIV	mail: willy.devriese1@telenet.be ☎ 03 755 15 65
De Jongh Chris , Transvaalstraat 56, B-2600Berchem Bestuurslid. Verslaggeving activiteiten	mail: christina.dejongh@lid.kviv.be ☎ 03 230 26 38
Nicque Marc , Iepenstraat 92 B-9100 Sint-Niklaas Bestuurslid. Verantw. 2de verslaggever bestuursvergaderingen, koninginnenteelt.	mail: marc.nicque@telenet.be ☎ 03 771 58 96 Voordrachten en cursussen
Van De Putte Guido , Sint Jansdam 18, B-9160 Eksaarde. Bestuurslid. Verantw.bijenflora. Microscopisch	mail:Guido.vandeputte@telenet.be ☎ 09 346 75 95 Onderzoek bijen
Van Steirteghem Paul , Bookmolenstraat 19, B-9111Belsele Afgév. Stramin.Webmaster WIB. Hoofdredacteur HWB.	mail: admin@waseimkersbond.be ☎ 03.772 37 16 Penningmeester WIB
Smet Geert , Droogveldstraat 201 B-2880 Mariekerke (Bornem)	mail: smetgeert@gmail.com ☎ 0496.591438

Medewerker

Pilaet Leon, Eeckbergstraat 45 B-9170 Sint-Gilles
Bijenziektedienst, Microscopisch onderzoek bijen. Assistent Bijenteelt
☎GSM 477 76 87 58

AGENDA WIB 2011 april, mei, juni

April 30 zaterdag pm.13 uur: Bloesemwandeling + ecologische bestrijding in praktijk bij Verhofstede te Eksaarde i.s.w. Bond van Dendermonde. Zie info in dit HWB147

Mei 14 zaterdag: 25 jaar Bijenstand op het Hof ter Saksen en Oost-Vlaamse Imkersdag. Zie info in dit HWB147

Mei 28 zaterdag: Jurering van de Eco-wedstrijd op Hof ter Saksen.

Juni donderdag 02 tot maandag 06 Aardbeifeesten te Melsele met een standje van de WIB op een interessante plaats.

Juni 19 zondag WIB uitstap naar Bourgoje en Kina (Gent) met Gidsen. Carpooling: Syntra Sint-Niklaas 9,15-9,30 uur, zie tekst en uitleg in dit HWB147

**Vergaderzaal: Gebroeders Van Raemdonckkring
Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86
te 9100 Sint-Niklaas
Geleide wandelingen e.d.
HOF ter SAKSEN**

Raadpleeg www.hortus-ter-saksen.be

Meer dan een bezoek waard. 's Zondags cafeteria!

Het Waasse Bieke (HWB), infoblad van de Wase Imkersbond (WIB) verschijnt rond: de 15de van januari, april, juli en oktober.

Artikels en mededelingen moeten **30 dagen voor de verschijningsdatum**
Op het redactieadres toekomen.

HET WAASSE BIEKE SINDS 1981.